

SPM103 IDRETT OG BÆREKRAFT

Hjemmeeksamen høstsemester 2021

23. november – 14. desember

Sensorveiledning

Kort om emnet

Hovedmålet med det nettbaserte emnet er at studenten skal få kunnskap om bærekraft, med relevans for idretten. Denne kunnskapen skal studenten kunne bruke uavhengig av rolle i idrettsorganisasjon, forvaltning, næringsliv og skoleverk. Emnet vil omfatte sosiale, økonomiske og miljømessige aspekter ved bærekraft. FNs bærekraftsmål står sentralt.

Læringsmål

Etter gjennomført emne skal studenten kunne:

1. beskrive ulike syn på bærekraft og bærekraftig utvikling ut ifra historiske, etiske og organisatoriske perspektiver.
2. forklare FNs bærekraftsmål, og kunne knytte disse til nasjonal og internasjonal idrett.
3. gjøre rede for norske og internasjonale miljø- og klimamål, og kunne reflektere rundt idrettens påvirkning på miljøet.
4. reflektere over hvordan norsk idrett kan framstå bærekraftig med hensyn til sosiale, økonomiske og miljømessige forhold
5. diskutere fordeler og utfordringer med konkrete tiltak for å gjøre idretten mer bærekraftig.

Eksamen:

- Varighet tre uker. Den er tilgjengelig tirsdag 23. november klokken 12.00. Frist for innlevering er tirsdag 14. desember klokken 14.00.
- Alle hjelpemidler tillatt.
- Omfang: 5000 ord. Omtrent jevnt fordelt på de tre delene. Ingen skal være under 1500 ord. Referanselisten kommer i tillegg..
- Gradert karakter, A-F.
- De tre oppgavene vektet likt

Besvarelsen vil bli kjørt gjennom plagiatskontrollprogrammet Urkund.

Vi minner om at alle sider i de seks modulene i Canvas er å anse som anbefalte, relevante læringsressurser

DEL 1 – EN BÆREKRAFTIG IDRETTSBEVEGELSE

Hvordan kan norsk idrett i årene som kommer bli mer bærekraftig med hensyn til sosiale, økonomiske og miljømessige dimensjoner? Drøft dette spørsmålet med utgangspunkt i hvilken dimensjon du mener er viktigst. Hvordan leverer idretten innenfor den utvalgte dimensjonen i dag, og hva består utfordringene i? Du skal også forklare hvordan denne dimensjonen må sees i sammenheng med de to andre.

Sensorveiledning:

- Kandidaten bør kunne forklare hva som ligger i de tre dimensjonene – med mest vekt på den som velges ut.
- Den utvalgte dimensjonen forventes det at man klarer å peke på både styrker og svakheter/utfordringer for norsk idrett. I modul 2 (og kapittel 2 i pensum) er hvert enkelt bærekraftsmål presentert (med kobling til idretten), så studenten bør kunne finne mange ledetråder.
- En god og en dårlig besvarelse skiller ved at man evner å foreta en drøfting av den utvalgte dimensjon – ikke bare ramser opp.
- I siste del er det nærliggende å trekke fram bryllupskakemodellen. Selv om kandidaten ikke gjør det, må hen evne å peke på hvordan de tre dimensjonene henger sammen.

DEL 2: Å SKAPE ENDRING

Ta utgangspunkt i [filmen med fotballspilleren Morten Thorsby](#)¹, som har engasjert seg i kampen for klima og miljø (se blant annet modul 3). Du skal ikke innskrenke deg til denne filmen, men ta utgangspunkt i kjernelitteratur og anbefalte læringsressurser i din drøfting.

- a) Thorsby snakker om utøverne som endringsagenter. Etter at du med 2-3 setninger har nevnt hva som menes med endringsagent og hvilke andre aktører som kan ha den samme rollen på bærekraftsområdet i idretten, skal du svare på følgende spørsmål med utgangspunkt i interessenteori: Hvilke interesser bør endringsagentene sørge for å få med seg på laget for virkelig å kunne skape endring? Hvorfor nettopp disse?
Denne delen skal utgjøre cirka 2/3 av besvarelsen i del 2.
- b) Drøft hvordan internasjonal idrett, og da spesielt internasjonale idrettsarrangement, kan bli mer bærekraftige
Denne delen skal utgjøre cirka 1/3 av besvarelsen i del 2.

Sensorveiledning:

Del a:

- Først: kandidaten skal forholde seg til det helt konkrete «2-3 setninger» innledningsvis, og ikke begynne en lengre utredning. Skjer det, er det grunnlag for trekk

¹ Hvis den klikkbare lenken ikke virker: Bruk denne: <https://www.youtube.com/watch?v=s3Ne2r7i3JE>

- Det forventes en kort redegjørelse for interessenteori. Husk at det innebærer å peke på hvilke aktører som kjernen (her endringsagenten) både påvirker og påvirkes av
- Thorsby snakker om at utøverne kan påvirke publikum og omgivelsen. En god besvarelse drøfter hva som menes med det.

Del b:

- En kort oppgave på inntil 500 ord. Det kandidaten likevel kan komme innom:
 - I modul 6 snakker Chris Horbel om status, mangle og det som må gjøres
 - IOC's bærekraftsstrategi er presentert samme sted
 - Generelt om at anleggsutbygging kan være negativt ut ifra et miljøperspektiv
 - Mye reising.
 - En god besvarelse kommer inn på positive og negative side ved sosiale og økonomiske dimensjoner
- Husk uansett at kandidatene her har 500 ord til disposisjon.

DEL 3: BÆREKRAFTSPROSESSEN

Gjennom dette studieemnet har du blant annet igangsatt en bærekraftsprosess i eget (eller tenkt) organisasjonsledd. Nå tar vi utgangspunkt i et idrettslag med cirka 800 medlemmer og to ansatte som har besluttet å starte en bærekraftsprosess. Med bakgrunn i kjernelitteratur og anbefalte læringsressurser skal du drøfte om idrettslaget skal konsentrere seg om å være en miljømessig dørfører, eller heve ambisjonsnivået til å være en miljømessig påvirker. Mener du kravene til et idrettslag bør være like store som et særforbund eller en idrettskrets? Begrunn svaret.

Sensorveiledning:

- Kandidaten må forklare hva som ligger i de to begrepene
- Det er også opplagt at det foretas en kobling til idrett.
- En god besvarelse trekker inn klodens tålegrense og grønn samfunnsreformasjon, slik Morten Renslo Sandvik gjør i en av filmene.
- Viktig her er evnen til å drøfte
- Det siste spørsmålet om ulike krav til forskjellig organisasjonsledd, vil det være nærliggende å mene at det kan forventes mer av større og mer profesjonalisert org.ledd